

MYRSKYRYHMÄN
OSALLISTAVAN
TAIDETYÖSKENTELEN
ETIIKASTA JA
ARVOISTA

Kati Kallio, Elli Isokoski

Taiteen edistämisen yhdistys Myrskynsilmä ry
Myrskyryhmä

Sisällysluettelo

OSALLISTAVAN TAIDETYÖSKENTELEN TAUSTAA	2
TOIMINTAMALLI-OHJEISTUKSEN TARPEET	2
EETTISYYS	3
ARVOT OHJAAMASSA	4
VASTUUT, VELVOITTEET, TURVALLISUUS	5
TEKIJÄNOIKEUDEN TOTEUTUMINEN	5
TOIMINTAMALLI.....	6

MYRSKYRYHMÄN OSALLISTAVAN TAIDETYÖSKENTELEN ETIIKASTA JA ARVOISTA

Luvat, sopimukset ja eettinen ohjeistus / Kati Kallio

OSALLISTAVAN TAIDETYÖSKENTELEN TAUSTAA

Myrskyryhmän ikäihmisille suunnattu tanssielokuvatyöskentely tuo näkyväksi ikäihmiset luovina toimijoina taiteellisin menetelmin. Se näyttää yleisölle ikäihmisten näkökulmia elämästä ja edistää kotona-asuvien iäkkäiden kulttuurista osallisuutta ja hyvinvointia. Työskentelyllä pyritään lisäksi lieventämään yksinäisyyttä ja lisäämään yhteisöllisyyttä. Toiminnan merkitys huokuu lähiympäristöön ja -yhteisöihin, kun elokuvista järjestetään erikseen julkinen kiertue palvelukeskusten ja -talojen tiloissa. Keskiössä on yksilölähtöinen työskentely, jota tehdään herkällä ja kuuntelevalla otteella. Ikäihmisten osallistuminen työskentelyyn perustuu vapaaehtoisuuteen.

Myrskyryhmän työmenetelmissä ilmenee sosiokulttuurinen ja voimavaralähtöinen näkökulma, mikä osallistaa asiakasta yhteisöön sekä yhteiskuntaan. Osallistuja kutsutaan mukaan luovuuden äärelle ja hänen osallisuuttaan yhteiskuntaan vahvistetaan taidetyöskentelyn keinoin. Lyhykäisytyössä työskentelyssä esimerkiksi tanssitaiteilija ja elokuvantekijä työskentelevät yhteistyössä osallistujien kanssa idean tanssielokuvaan yhteisten keskustelu- ja liikehetkien pohjalta. Ideoita kehitetään elokuvan käsikirjoitukseksi ja toteutetaan eri kokoisin elokuvatuotannoin valmiiksi elokuviksi. Ensiesityksen jälkeen elokuville etsitään palvelukeskus kiertueiden lisäksi myös muita esitystilaisuuksia esimerkiksi kansainvälisiltä tanssielokuvafestivaaleilta. Myrskyryhmässä on valmistunut osallistavalla otteella syksyyn 2021 mennessä 12 tanssielokuva, joita on esitetty niin kotimaassa kuin kansainvälisesti tanssi- ja tanssielokuvafestivaaleilla. Elokuvat löytyvät myös internetistä [Myrskyryhmän](#) Vimeo-tileiltä.

TOIMINTAMALLI-OHJEISTUKSEN TARPEET

Myrskyryhmän tarve ohjaavan toimintamallin kehittämiseksi on ollut selvittää toimintamalleja osallistavan taiteen prosesseissa ja osallistujien sekä taiteilijan välisissä sopimuksissa, että ehdoissa. Yhä laajenevassa ja monimuotoistuvassa toimintaympäristössään Myrskyryhmä haluaa olla selkeä sen eettisistä toimintatavoistaan ja kiinnittää huomion osallistavissa taideprojekteissa tehtäviin sopimuksiin osallistujien kanssa. Toimintamalli on samalla väline kommunikoitaessa median tai rahoittajien kanssa. Sen uskotaan myös tukevan taiteilijoiden

työskentelyä selkeyttämällä ‘pelisääntöjä’ - millaisin ehdoin ja sopimuksin milloinkin työskennellään sekä suojaavan kaikkien tekijöiden oikeuksia.

Tekijänoikeuksista sopiminen on tullut ajankohtaiseksi, kun on haluttu lisätä ikäihmisten osallisuuden astetta elokuvanteossa ja heidät on otettu vahvemmin mukaan sisällön tuottamiseen käsikirjoituksen tai koreografian valmistamisessa. Näissä tilanteissa osallisille syntyy tekijyys tuotokseen, mikä tarkoittaa eittämättä tekijänoikeutta - oikeutta päättää tuotoksen käytöstä.

EETTISYYS

Taidelähtöisen ja kulttuurisen vanhustyön tai soveltavan taiteen tekemisen eettisiä periaatteita tai laatukriteereitä ei ole vielä määriteltä valtakunnallisesti sosiaali- ja terveystieteiden osalta, mutta *Hyvinvoinnin välitystoimisto* on valmistanut vuonna 2018 [‘Soveltavan ja osallistavan taiteen laatukortit’](#). Laatukortit on tehty soveltavan ja osallistavan taiteen palvelutuotteiden kehittämisen tueksi. Moniammatillinen työryhmä keskittyi laadun arvottamiseen osallistamisen näkökulmasta käyttäen neljää eri teemaa: Ammatillisuus, asiakaslähtöisyys, eettisyys, vuorovaikutustaidot. Jokaisesta teemasta on tehty sarja kysymyksiä, joiden avulla palvelutuotteiden kehittäjät voivat suunnitella ja arvioida tekemisen laatutekijöitä.

Taide- ja kulttuurityön ammattijärjestö TAKU ry on vuonna 2018 valmistanut [Työ, tuote ja taide - taiteilija töissä SOTEssa ja HYTEssä](#) oppaan, mikä on tarkoitettu avuksi ja tueksi sosiaali- ja terveystieteissä työskenteleville ja niihin taidepalveluja tarjoaville taiteilijoille.

Lisäys: Taideyliopisto on julkaissut antologian Yhteisötaiteen etiikka - tilaa toiselle, arvoa arvaamattomalle (toim. Lea Kantonen ja Sari Karttunen), jossa on 18 artikkelia yhteensä 21 kirjoittajalta. Antologia on toimitettu osana Suomen Akatemian strategisen tutkimuksen neuvoston rahoittamaa ArtsEqual-hanketta. Se julkaistiin 4.10.2021, tämän paperin kirjoittamisen jälkeen. [Linkki verkkokirjaan.](#)

Tällä paperilla Myrskyryhmä haluaa nostaa esiin näitä kysymyksiä ryhmän oman toiminnan kannalta, ottamatta laajempaa kantaa muiden taidelähtöisten tai osallistavan taiteen tekijöiden toimintaan.

Myrskyryhmän työntekijöille on lähes 20-vuotisen toimintansa aikana karttunut kokemusta vanhustenhuollon ja taidetyöskentelyn välisistä eettisistä kysymyksistä. Työskentelyssä eri taideprojekteissa niihin vastaaminen on tapahtunut orgaanisesti, jolloin esimerkiksi osallistumis- tai kuvauslupa käytäntöihin on pystytty kehittämään nopeasti yksinkertaiset välineet.

Osallistava taidetyöskentely on perustunut Myrskyryhmän arvojen ja eettisesti kestävien

valintojen pohjalle. Ryhmän taiteilijoiden työskentelytapa on tullut tunnetuksi Helsingin alueen SoTe-sektorilla laajasti ja sitä on luonnehdittu kunnioittavaksi, sensitiiviseksi ja reiluksi. Vanhustenhuollon ja Myrskyryhmän välillä on vallinnut kokemukseen perustuva luottamus.

ARVOT OHJAAMASSA

Myrskyryhmän työskentelyä ohjaavat arvot ovat:

tasa-arvo, saavutettavuus, osallisuus, suvaitsevaisuus, kohtaaminen, itsensä ilmaisemisen oikeus, kuulluksi tuleminen, aktiivinen vanhuus, luova ikä, kehomyönteisyys, iäkkään ihmisen itsemääräämisoikeuden kunnioittaminen, oikeudenmukaisuuden ja yksilöllisyyden edistäminen ihmisarvoisen vanhuuden turvaamiseksi, taiteen itseisarvo

Kohtaaminen, kuulluksi tuleminen on Myrskyryhmän toiminnan ydintä. Se läpileikkaa kaiken toiminnan aina suunnittelusta taideteosten esittämisen yhteydessä käytäviin vuorovaikutustilanteisiin. Arvot pyritään toteuttamaan niin hoitohenkilökunnan, amatöörien kuin ryhmän sisällä ammattilaisten kanssa työskenneltäessä.

Arvoista useimmat, kuten tasa-arvo, saavutettavuus, osallisuus, oikeus itseilmaisuuksiin, kuulluksi tuleminen, aktiivinen vanhuus toteutuvat jo siinä, kun ikäihmiset kutsutaan mukaan teosten ideoiden kehittämiseen, käsikirjoitus- ja/tai koreografian prosessiin. Itsensä ilmaisemisen oikeus toteutuu vahvana projekteissa, missä osallistujat pääsevät vaikuttamaan taideteon sisältöön. Kuulluksi tuleminen toteutuu jälleen, kun valmistuneet teokset kiertävät ja saavuttavat uusia katsojia. Myös aktiivinen vanhuus ja luova ikä ovat tekemisen ydintä ja kehomyönteisyys toteutuu, kun Myrskyryhmän teoksissa pääsevät eri-ikäiset ja näköiset tanssijat esille. Itsemääräämisoikeutta ja oikeudenmukaisuutta Myrskyryhmä edistää toiminnan vapaaehtoisuudella ja asianmukaisten sopimuksien laatimisella.

Saavutettavuutta toteutetaan usealla tavalla, kuten taideprojektien ja esitysten viemisellä niin kotona- kuin hoitolaitoksissa asuvien luo. Lisäksi suurin osa teoksista on nähtävillä Myrskyryhmän Vimeo-tilillä ilmaiseksi ja toiminta on usein maksutonta osallistujille, jolloin myös tasa-arvo toteutuu. Vaikka osallistava työskentely voi toisinaan olla yksilö työskentelyä se perustuu vapaaehtoisuuteen.

Työskentelyssä otetaan huomioon osallistujan voimavarat yksilöllisesti. Suvaitsevaisuus ja kehomyönteisyys näkyy siinä, että erilaiset toimintakyvyn rajoitteet voidaan työskentelyssä ottaa huomioon eivätkä ne lähtökohtaisesti estä osallistumista. Toiminnalla ei myöskään aseteta ihmisiä eri asemaan iän, terveydentilan, kansallisen tai etnisen alkuperän, sukupuolisen suuntautuneisuuden, kielen, uskonnon, mielipiteen, perhesuhteiden, ammattiyhdistystoiminnan, poliittisen toiminnan tai muun näihin verrattavan seikkojen vuoksi. Myrskyryhmällä kuitenkin voi olla jotain erityisiä projekteja suunnattuna tietyille kohderyhmälle, edistääkseen sen ryhmän tasavertaisuuden toteutumista.

VASTUUT, VELVOITTEET, TURVALLISUUS

Turvallisuuden kokemus on erittäin tärkeää osallistavassa taidetyöskentelyssä ja sitä edistääkseen Myrskyryhmän työskentelyn lähtölaukauksessa selvitetään osapuolten vastuut ja velvollisuudet. Selventäminen luo yhteisymmärrystä ja turvan tunnetta ryhmän taiteilijoille, yhteistyötahoille ja osallistujille. Lisäksi on hyvä selventää osallistavan taidetyöskentelyn tunnuspiirteet ja selkeyttää sen eroa esimerkiksi terapiasta. Samalla käydään läpi osallistujien yksityisyyden suoja sekä tekijänoikeudelliset perusteet. Laaditaan tarpeelliset sopimukset ja sovitaan työtavoista.

TEKIJÄNOIKEUDEN TOTEUTUMINEN

Tekijänoikeuteen vastaava tekijyys syntyy, kun itsenäisen teoksen valmistukseen osallistuva henkilö antaa siihen omaperäisen ja erityisen panoksensa. Tämä omaperäinen panos tulee olla jotenkin konkretisoitu, esimerkiksi kirjoitettu sellaiseen muotoon, että siitä on luettavissa teoksen luonne. Idea ei vielä riitä tekijänoikeuden syntyyn.

Osallistujien tekijyyttä on toisinaan vaikea määritellä ennakkoon. Tekijänoikeuksista on kuitenkin hyvä kertoa prosessin alussa ja sopia, että tekijänoikeuksien luovutussopimukset tehdään vasta sen loppuvaiheessa kun tiedetään paremmin tekijyyden aste. Myrskyryhmän osallistavat työskentely aloitetaan aina 'puhtaalta paperilta' ja teoksen muoto sekä sen toteutus tulee konkreettiseksi vasta myöhemmin työskentelyn kautta. Tämä takaa kullekin osallistujalle yksilöllisen työskentelyn suunnitteluun ja antaa taiteilijoille vapaammat mahdollisuudet sen toteutuksen.

Myrskyryhmän teesi 'kaikilla on oikeus kulttuuriin ja taiteelliseen toimintaan' pyrkii purkamaan osallistumisen rajoitteita ja siksi tekijyyden määrittäminen ei ole myöskään lähtökohta työskentelylle. Toiminnassa on kuitenkin nähtävissä kolme erilaista työskentelytapaa, joiden mukaan tekijyyttä voidaan arvioida:

- 1) osallistuja jakaa tarinoita, ideoita ja kokemuksiaan, jolloin hän toimii teosten innoittajana. Tällöin ei tekijyyttä itse teokseen synny.
- 2) osallistuja osallistuu käsikirjoittamiseen / koreografian luomiseen / teoksen tekemiseen, jolloin hänelle muodostuu tekijyys.
- 3) Osallistuja osallistuu kohdan 1 ja 2 lisäksi myös esiintymiseen. Esiintymisestä ei tule tekijänoikeutta, mutta siitä syntyy lähioikeus, eli oikeus hallita miten ja missä kuvattua materiaalia saa esittää.

Tekijyyttä arvioitaessa on hyvä kerrata osallistujien kanssa miten työskenneltiin ja sopia asiasta yhdessä. Osallisuuden taso määrittyy usein vasta työskentelyn aikana tai lopuksi, jolloin myös tekijyyden määrittely tapahtuu. Silloin myös useimmiten sovitaan tekijänoikeuksista mahdollisten huoltajan tai edunvalvojan kanssa. Tärkeässä osassa on myös tiivis ja vahva

yhteistyö hoitolaitoksen työntekijöiden kanssa ja luottamus siihen, että he tuntevat asiakkaansa riittävän hyvin.

Elokuvan tekijänoikeudet osallistavassa työskentelyssä osuvat joskus harmaalle alueelle, kun esimerkiksi työskennellään vaikeasti sairaiden, puhekyvyltään rajoittuneiden tai vaikka kehitysvammaisten kanssa. Tällaisissa taiteellisissa prosesseissa päämääränä on tarjota osallistujalle hyvä kokemus taidetyöskentelystä lopputuloksesta riippumatta. Taidetyöskentelyn tavoitteena on rikastuttaa osallistujan elämää ja antaa miellyttävää luovaa tekemistä.

Kun tekijänoikeus on todettu, suositellaan osallistujia tekemään tekijänoikeuden luovutussopimus, joka antaa Myrskyryhmälle oikeuden hallita heidän tekijänoikeuksiaan. Luovutussopimus tarvitaan, jotta syntyviä taideteoksia voidaan vapaasti esittää ja niiden esityslupaprosessi olisi vaivaton. Huomioitavaa on, että tekijä ei koskaan luovuta moraalisia tekijänoikeuksiaan (isysoikeus, kunnioittamisoikeus). Niillä tarkoitetaan sitä, että tekijä tullaan aina mainitsemaan asianmukaisella tavalla teoksesta puhuttaessa ja ettei teosta saa muuttaa tekijän taiteellista arvoa loukkaavalla tavalla tai saattaa sitä yleisön saataviin häntä loukkaavassa muodossa tai yhteydessä. Lisäksi on huomioitava, että kaikilla teoksessa esiintyjillä on samat moraaliset oikeudet kuin tekijällä.

TOIMINTAMALLI

1. VASTUUALUEIDEN SELVENTÄMINEN - TURVALLISUUS

Ennen aloitettavaa työskentelyjaksoa selvitetään Myrskyryhmän ja hoitolaitoksen / henkilöiden väliset vastuukysymykset.

- Tiedotetaan, että Myrskyryhmän -projektit ovat taiteilijavetoisia.
- Selvittävä osapuolille taiteilijan vastuualue, johon ei kuulu hoiva tai terapia.
- Kerrotaan millaista sosiaali- tai terveydenhoidollista osaamista taiteilijoilla on.
- Käydään läpi mitkä hoitolaitoksen säännöt sitoo taiteilijoita (vaitiolovelvollisuus).
- Otetaan selvää mitkä ovat yhteisön/hoitolaitoksen/tmv. eettiset toimintaohjeet ja -tavat.
- Sovitaan hoitolaitoksen kanssa heidän vastuuhenkilönsä ja miten tarvittaessa informaatioketju toimii hoitolaitoksen tai läheisten kanssa.
- Korostetaan, että taiteilijan on saatava riittävä tieto asiakkaiden terveydentilasta.
- Kotona asuvien kanssa on sovittava 'pelisäännöt' kuinka toimia, jos terveydenhoidollisia apuja tarvitaan.
- Oikeellisuuden toteutuminen ja tekijyyden selvittämisen vastuu on Myrskyryhmällä. Tästä informoidaan osallistujaa ja/tai heidän läheistä tai edunvalvojaa ja sitä myös arvioidaan yhdessä osallistujien kanssa. Tähän arvioon kuuluvat myös tekijänoikeuksien luovutussopimukset ja kuvausluvut.

2. TAIDETYÖSKENTELYN TUNNUSPIIRTEIDEN SELVENTÄMINEN

Myrskyryhmän työskentely on osallistavaa taidetyöskentelyä, ei terapiaa. Olkoonkin, että taidetyöskentelyllä on terapeuttisia vaikutuksia työskentely keskittyy taiteen yhdessä tekemiseen, ei terapiaan. Jokaisella projektilla on omat erityiset ominaispiirteet. Ennen prosessin aloittamista on tehty suunnitelma, joka ohjaa työskentelyä. Suunnitelmasta kerrotaan osallistujille avoimesti, jotta he pystyvät arvioimaan omaa osallisuuden halukkuuttaan.

3. ITSEMÄÄRÄÄMISOIKEUS

Osallistumisen vapaaehtoisuutta arvioidaan etukäteen tehtävillä sopimuksilla (kuvaus ja nimenkäyttösopimus) ja sitä tarkistetaan tarvittaessa työskentelyn aikana. Sopimusten laatimisen yhteydessä osallistujan kanssa käydään läpi tulevan projektin tunnuspiirteet ja jos mahdollista läheisiä kuunnellen. Vaikka osallistujan virallisen luvan antaja voi olla hänen edunvalvojansa, työskentely lähtee aina osallistujan omaa tahtotilaa kunnioittaen. Osallistujalla on mahdollisuus myös halutessaan keskeyttää työskentely. Keskeytyneessä osallistumisessa keskustellaan asianomaisten kanssa siitä, voidaanko teoksen valmistelussa edetä ja millaisin ehdoin se tapahtuu. Samalla käydään läpi kuvamateriaalin ja nimen julkaisuoikeudet. Esiintymissopimukset tehdään tapauskohtaisesti, kun teoksen suunnittelu on tarvittavan pitkällä.

4. TEKIJYYDEN MÄÄRITELMÄ JA SEN TOTEUTUMINEN

Silloin kun Myrskyryhmän osallistava taidetyöskentely tähtää yhteisen teoksen valmistamiseen on arvioitava tekijänoikeuden toteutumista. Teos voi näissä tilanteissa olla esimerkiksi käsikirjoitus, valokuva, elokuva tai tanssiesitys, jolloin osallistujille saattaa muodostua tekijänoikeus.

- Tekijänoikeuden tunnusmerkeistä kerrotaan työskentelyn alkuun, mutta lopullinen tekijänoikeudenluovutus sopimus tehdään työskentelyjakson loppupuolella, jolloin tekijyyden astetta voidaan arvioida tarkemmin.
- Luovutus sopimuksessa tekijä antaa Myrskyryhmälle oikeuden hallinnoida heidän tekijänoikeuttaan. Moraalinen tekijänoikeus säilyy aina tekijällä.
- Mikäli teos voittaa palkinnon, joka ei spesifioidu tietylle elokuvan tekijälle (kuten ohjaajalle tai kuvaajalle) palkinnon vastaanottaa Myrskyryhmä. Palkinto käytetään Myrskyryhmän osallistavaan taidetyöskentelyyn.
- Teosten esittämisestä maksettavat esityskorvaukset kohdennetaan Myrskyryhmän osallistavaan taidetyöskentelyyn ja omien esitysten

järjestämiseen, sen jälkeen, kun ko. esittämisestä koituvat kustannukset on korvattu.

5. LAADITTAVAT SOPIMUKSET KOOTUSTI

5.1 Sopimus työskentelystä - hoitolaitokset

Ennen varsinaista työskentelyä luodaan työskentelyn pohjaksi sopimus yhteistyöstä, jossa selvennetään taiteilijoiden vastuualueet ja hoitolaitoksen vastuualueet.

Yhteistyöhoitolaitoksella on mahdollisuus kertoa heidän eettisistä toimintaohjeistaan, arvopohjasta ja muista tavoitteista.

Sopimuksessa kerrotaan kulloisenkin taidetyöskentelyn luonne, päämäärät ja tavoitteet sekä selvennetään taiteilijan vastuualueet, joihin ei kuulu hoiva tai terapia.

Kirjataan, kuka on vastuuhenkilö hoitolaitoksissa, mikä on työnjako ja informaatioketju, mikä on työskentelyn kannalta riittävä tieto asiakkaan terveydentilasta.

5.2 Sopimus työskentelystä - yksittäiset henkilöt ja ryhmät

Yksilötyöskentelyssä osallistujan kanssa sovitaan työskentelylle 'pelisäännöt' ja tiedotetaan osallistujia mahdollisesti muodostuvasta tekijänoikeudesta. Osallistujia tiedotetaan, että työskentely on vapaaehtoista ja että hänellä on mahdollisuus myös halutessaan keskeyttää työskentely.

Yhteisesti luodussa 'pelisäännöissä' käydään läpi mm. kuinka toimia, jos terveydenhoidollisia apuja tarvitaan työskentelyn aikana ja työskentelyn kannalta riittävä tieto asiakkaan terveydentilasta. Lisäksi selvitetään mikä on Myrskyryhmän vastuu mahdollisen vahingon sattuessa taidetyöskentelyn aikana.

Lisäksi tehdään työskentelyn dokumentoinnin vaatimat kuvaus- ja käyttölupasopimukset, joissa myös kerrotaan, kuinka osallistujan yksilöllisiä tietoja suojellaan.

Tekijänoikeuden luovutussopimus tehdään työskentelyn loppupuolella, kun osallistujan tekijyyden aste on selvinnyt.

Ryhmätyöskentelyssä tehdään samat sopimukset kuin yksilötyöskentelyssä. Lisäksi voidaan tarvittaessa laatia ryhmän kesken 'yhteisösopimus', johon kirjataan mm. kohtia työskentelytavoista ja ryhmän yhteisistä arvoista.

5.2.1 Yksityisyydensuoja

Osallistujien yksityisyyttä suojellaan sopimalla nimen, valokuvien ja videoiden julkaisuoikeudesta. Sopimuksessa myös kerrotaan millaisia tietoja hänestä tallennetaan ja kuinka hänen yksityisyyttään varjellaan Myrskyryhmän arkistoissa.

- Osallistuja voi halutessaan kieltää nimensä julkistamisen ja hän voi halutessaan luoda itselleen nimimerkin.
- Myrskyryhmän osallistavasta taidetyöskentelystä voidaan valo- tai videokuvata materiaalia tiedotuksen ja markkinoinnin tueksi. Osallistujille selvennetään missä ja miten materiaalia käytetään ja he voivat halutessaan kieltää heistä kuvatun materiaalin käytön tähän tarkoitukseen.

5.2.2 Tekijänoikeuden luovutussopimus

Kun Myrskyryhmän osallistava taidetyöskentely tähtää yhteisen teoksen valmistamiseen on arvioitava tekijänoikeuden toteutumista. Teos voi näissä tilanteissa olla esimerkiksi käsikirjoitus, valokuva, elokuva tai tanssiesitys, jolloin osallistujille saattaa muodostua tekijänoikeus.

- Tekijänoikeuden tunnusmerkeistä kerrotaan työskentelyn alkuun, mutta lopullinen tekijänoikeudenluovutussopimus tehdään työskentelyjakson loppupuolella, jolloin tekijyyden astetta voidaan arvioida tarkemmin.
- Luovutussopimuksessa tekijä antaa Myrskyryhmälle oikeuden hallinnoida heidän tekijänoikeuttaan. Immateriaalinen tekijänoikeus säilyy aina tekijällä.
- Mikäli teos voittaa yleisen palkinnon (ei spesifioitu tietylle elokuvan tekijälle, kuten ohjaajalle tai kuvaajalle) palkinnon vastaanottaa Myrskyryhmä. Palkinto käytetään Myrskyryhmän osallistavaan taidetyöskentelyyn.
- Teosten esittämisestä maksettavat esityskorvaukset kohdennetaan Myrskyryhmän osallistavaan taidetyöskentelyyn ja omien esitysten järjestämiseen, sen jälkeen, kun ko. esittämisestä koituvat kustannukset on korvattu.

5.2.3 Kuvaus- ja käyttösopimus

Osallistajat, jotka esiintyvät Myrskyryhmän elokuvissa, videoissa, valokuvissa tai muussa visuaalisessa tuotoksessa tekevät Kuvaus- ja käyttösopimuksen. Tässä sopimuksessa sovitaan millä ehdoilla esiintyjät ovat mukana teoksen valmistamisessa.

Liitteenä seuraavat lupasopimusten pohjat:

- Dokumentointi materiaalin ja nimen julkaisulupa, jota käytetään, kun työskennellään ilman esiintymistä elokuvassa.
- Kuvauslupa elokuvatuotannossa, jota käytetään, kun tiedetään kyseisen henkilön esiintyvän elokuvassa.
- Tekijänoikeuksien hallinnan luovutussopimus, jota käytetään, kun tekijyys elokuvan ohjaukseen, käsikirjoitukseen tai koreografiaan on syntynyt.

Lähteet:

Soveltavan ja osallistavan taiteen laatukortit kulttuurihyvinvointipalvelujen kehittämistyössä:
<https://talk.turkuamk.fi/taide/soveltavan-ja-osallistavan-taiteen-laatukortit-kulttuurihyvinvointipalvelujen-kehittamistyossa/>

Tekijänoikeuden tiedotus- ja valvontakeskus ry 2014: [Tekijänoikeus](#)